

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM
VAZIRLIGI
SAMARQAND DAVLAT UNIVERSITETINING
KATTAQO'RG'ON FILIALI**

Ro'yxatga olindi

№ BD-60110900

2022 yil " _ " _

"TASDIQLAYMAN"

Direktor:

Sh.R.Urakov

2022 yil " _ " _

**BIOLOGIYANI O'QITISH TEXNOLOGIYALARI VA
LOYIHALASH
FAN DASTURI**

Bilim sohasi: 500 000 – Tabiiy fanlar

Ta'lim sohasi: 510 000- Biologik va turdosh fanlar

Ta'lim yo'nalishi: 60110900 - Biologiya

Kattaqo'rg'on – 2022

Fan/modul kodi BO'T1603		O'quv yili 2024-2025	Semestr 6	ECTS – Kreditlar 3	
Fan/modul turi Majburiy		Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 4	
1.	Fan nomi	Semestr	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Umumiy (soat)
	Biologiyani o'qitish texnologiyalari va loyihalash	6	38	52	90
2.	I. Fanning mazmuni Fanni o'qitishdan maqsad - Talabalarni "Biologiya" ta'lim yo'nalishi talabalarda bo'lg'usi biologiya o'qituvchilarining kasbiy tayyorgarligiga zamin tayyorlaydi, biologiyani o'qitishning zamonaviy texnologiyalari va o'quv-tarbiya jarayonini loyihalashtirish mazmunini o'zida ifoda etadi. Fanning vazifasi - Biologiyani o'qitish texnologiyalari va loyihalashtirish o'quv fanining maqsadi bo'lg'usi biologiya o'qituvchilarning kasbiy tayyorgarligini orttirish, pedagogik tafakkurini kengaytirish, ularda biologiyani o'qitishda zamonaviy pedagogik texnologiyalarni qo'llash uchun zarur bo'lgan metodik kompetensiyani shakllantirish; biologik ta'lim mazmuni, ta'lim-tarbiya jarayonlarini loyihalashtirish strukturasi, zamonaviy yondoshuvlar asosida biologik ta'lim jarayonini loyihalashtirish ko'nikma va malakalarini hosil qilishdan iborat.				

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu. Biologiya o'qituvchisining innovatsion faoliyatini loyihalashtirish. Biologiya o'qituvchisining innovatsion faoliyati mazmuni. Innovatsion faoliyat tarkibiy qismlari. Biologiya o'qituvchisining innovatsion faoliyati modeli.

2-mavzu. Pedagogik jarayonlarni insonparvarlashtirishga yo'naltirilgan texnologiyalar. Hamkorlik pedagogikasi, Vitagen talim texnologiyasi, Inklyuziv talim texnologiyasi, Sog'liqni saqlash texnologiyasi.

3-mavzu. Biologiya o'qitishda didaktik o'yin texnologiyasining o'ziga xos xususiyatlari turlari va ularni loyihalashtirish usullari. Biologiya o'qitishda didaktik o'yin texnologiyalarini o'ziga xos xususiyatlari. Didaktik o'yin texnologiyalari tasnifi. Didaktik o'yin texnologiyalari asosida mashg'ulotlarni loyihalashtirish usullari.

4-mavzu. Biologiyadan mashg'ulotlarni modulli ta'lim texnologiyasi asosida loyihalashtirish. Modulli talimning asosiy g'oyalari. Modullarni loyihalashtirish, Modul ta'lim dasturi.

5-mavzu. Izlanish va tadqiqotchilik texnologiyalari. Muammoli ta'lim texnologiyalari, Muammoli o'qitish, Keys stadi, Loyihalash texnologiyasi, izlanuvchi va tadqiqotchilik texnologiyalari asosida biologiyadan mashg'ulotlarni loyihalashtirish.

6-mavzu. Biologiya darslarida talimning diagnostik va baholash vositalaridan foydalanish jarayonini loyihalashtirish. Biologiya darslarini kompetetli yo'naltirilgan topshiriqlar yordamida loyihalashtirish. Biologiyani o'qitishda tashhislash va baholash texnologiyalari. QR-kod texnologiyalari

7-mavzu. Biologiyani o'qitishda axborot kommunikatsion texnologiyalardan foydalanish. Biologiyani o'qitishda axborot texnologiyalaridan foydalanishning o'ziga xos xususiyatlari. AKT tasnifi. Multimedia texnologiyalari. TV texnologiya. Masofali talim texnologiyalari, Veb-quest, Intelektual o'yin texnologiyalari. Virtual talim texnologiyalari. Nanotexnologiyalar. Biologiyadan mashg'ulotlarni axborot texnologiyalari asosida loyihalashtirish.

IV. Laboratoriya mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar:

Laboratoriya mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Hujayra membranasiga haroratning tasirini o'rganish
2. Reflektor yoyini modellashtirish
3. Meneral o'g'itlarning o'simlik rivojiga tasirini o'rganish
4. Barglarda organik moddalarning hosil bo'lishi
5. O'simliklarda moddalar transportini o'rganish

6. Umurtqali va umurtqasiz hayvonlarni qon aylanish sistemasini modellashtirish va taqqoslash
7. Umurtqali hayvonlarni tayanch harakatlanish sistemasini modellashtirish
8. Multimedia texnologiyalari asosida biologiya mashg'ulotlarini loyihalashtirish

V. Semenar mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar.

Semenar mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi

1. Dasturlashtirilgan o'qitish texnologiyalari.
2. Biologiyani o'qitishda rivojlanuvchi ta'lim texnologiyasidan foydalanishning o'ziga xos xususiyatlari.
3. Biologiyani o'qitishda interaktiv ta'lim texnologiyasidan foydalanish.
4. "Biologiya ta'limida zamonaviy texnologiyalardan foydalanish muammolari va yechimlari" mavzusida konferensiya tashkil qilish.

VI. Mustaqil ta'lim bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar.

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Zamonaviy pedagogik texnologiyalar tasnifini tuzish
2. Biologik ta'lim jarayonining zamonaviy texnologik modelini loyihalash
3. Zamonaviy biologiya o'qituvchisining innovatsion modelini loyihalash
4. Biologiya o'qitishda o'quvchilarning o'quv bilish faoliyatini tashkil etish va boshqarish yo'llari
5. Biologiya talimida differensiallashtirish va individuallashtirish texnologiyalari
6. Biologiya talimida dasturlashtirilgan o'qitish texnologiyalari
7. Biologiyadan mashg'ulotlarni rivojlantiruvchi talim texnologiyasi asosida loyihalashtirish
8. Biologiyadan mashg'ulotlarni interaktiv texnologiyalar asosida loyihalash
9. Muayyan mavzular asosida o'quvchilar bilimni nazorat qilish va baholash uchun topshiriqlar tizimini ishlab chiqish
10. Virtual ta'lim uchun mashg'ulot loyihalash
11. Biologiyadan keys- stadi texnologiyasi asosida topshiriqlar tuzish va dars ishlanma yaratish
12. Biologiyadan kves texnologiyasi asosida topshiriqlar tuzish va dars ishlanma yaratish
13. Biologiya mashg'ulotlarini didaktik o'yin texnologiyasi asosida loyihalashtirish.

3	VII. Ta'lim natijalari/Kasbiy kompetensiyalar Talaba bilishi kerak: Fanni o'zlashtirish natijasida talaba: • « Biologiyani o'qitish texnologiyalari va loyihalash » fanining predmeti va dolzarbligi. Biologiyani o'qitish texnologiyalarini, Biologiyani o'qitishdaloyihalashni, Biologiyani o'qitish texnologiyalari va loyihalash fanining vazifalari, Biologiyani o'qitish texnologiyalari va loyihalash asosiy kategoriyalari. Biologiyani o'qitish texnologiyalari va loyihalash fanlari tizimini Biologiyani o'qitish texnologiyalari va loyihalash fanining ilmiy-tadqiqot usullarini bilishi; • Biologiyani o'qitish texnologiyalari va loyihalash o'qitishning shakllari, sinf dars tizimi. Darsning tuzilishi va tiplari, Biologiyani o'qitish texnologiyalari va loyihalash o'qitish metodlarining ma'nosi, vazifasi. Biologiyani o'qitish texnologiyalari va loyihalash tizimlari va usullari, tizimlari va usullari fanida analiz, sintez, induksiya, deduksiya va boshqa usullarning qo'llanilishi bo'yicha malakalariga ega bo'lishi kerak.
4	VIII. Ta'lim texnologiyalari va metodlari: • Ma'ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • guruhda ishlash; • individual loyihalar; • Prezentatsiyalar; • Blits-so'rovlar
5	IX. Kreditni olish uchun talablar: Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'liq o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat ishini topshirish
6	X. Asosiy adabiyotlar: 1. G'ofurov T., va boshqalar. Biologiyani o'qitishning umumiy metodikasi (o'quv - qo'llanma) Toshkent. TDPU; nashriyoti. – 2005 йил. 2. G'ofurov A.T., Tolipova J.O., Fayzullaev S.S., Azimov T., Axmadaliyeva B.Sh. Biologiyani o'qitish metodikasi (Darslik). - Toshkent. TDPU; nashriyoti 2012 йил. 3. Шефер И.Ф., Матчонов Б.Э. Общая методика преподавания биологии (учебное - пособие). - Ташкент. Издательство ТГПУ, 2005 г. 4. Steven J. Osterling. Constricting Test Items: Multiple-Choice. - Constructed-Respons, Performanse, and Other Formats. - Columbia: University of Missouri-Columbia, 2004.

	Qo'shimcha adabiyotlar: 1. Kaldibekova A.S., Xodjaev B.X. O'quvchilarning bilish faolligini oshirish yollari –T., 2006. 2. Борзова З.В., Дараев А.М. Дидактические материалы по биологии: Методическое пособие. – М.: ТС Сфера, 2005. – 400 с. 3. Пименов А.В., Пименова И.И. Биология: Дидактические материалы к разделу “Общая биология”. 10-11 кл. –М.: Изд-во НС ЭНАС, 2004. –248 с. 4. Пономарева И.Н. Общая методика обучения биологии: Учеб. пособие для студ. пед. вузов. – М.: Издательский центр “Академия”, 2003. –272 с. 5. Djuraev R.X., Turg'unov S.T. Umumiy o'rta ta'lim muassasalarini boshqarishda menejmentning asosiy tushunchalri. – T.: «Fan» nashriyoti, 2006. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni 1. O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha harakatlar strategiyasi to'g'risida. (O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plami, 2017 y., 6-son, 70-modda) 2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020 - yil 6 – noyabrdagi "O'zbekistonning yangi taraqqiyot davrida ta'lim - tarbiya va ilm - fan sohalarini rivojlantirish chora tadbirlari to'g'risida " gi PF - 6108 - son farmoni. Axborot manbaalari 1. http://www.uzedu.uz – O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi sayti. 2. http://www.gov.uz– O'zbekiston Respublikasi xukumati portali. 3. www.pedagog.uz
7	Fan dasturi Samarqand davlat universiteti Kattaqo'rg'on filiali kengashining 2022 yil _____ son bayonnomasi bilan ma'qullangan.
8	Fan/modul uchun mas'ullar: M.Ashurov SamDUKF Biznesni boshqarish va axborot texnologiyalari fakulteti “Axborot texnologiyalari” kafedrası assistenti
9	Taqrizchilar: G.G'Normurodova SamDUKF Biznesni boshqarish va axborot texnologiyalari fakulteti “Axborot texnologiyalari” kafedrası assistenti. (ichki) F.Halimov SamDU Biologiya fakulteti “Zoologiya” kafedrası dotsenti (tashqi)